

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 13. oktober 2006

om forbud mod markedsføring af skøroost fremstillet på et mejeri i Det Forenede Kongerige

(meddelt under nummer K(2006) 4877)

(EØS-relevant tekst)

(2006/694/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 om generelle principper og krav i fødevarerlovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevarsikkerhed⁽¹⁾, særlig artikel 53, stk. 1, litra a), og

ud fra følgende betragtninger:

(1) I henhold til artikel 53, stk. 1, i forordning (EF) nr. 178/2002 skal Kommissionen, hvis en fødevarer må formodes at udgøre en alvorlig risiko for menneskers sundhed og denne risiko ikke kan styres på tilfredsstillende vis ved hjælp af de foranstaltninger, der træffes af de berørte medlemsstater, suspendere markedsføringen eller brugen af den pågældende fødevarer og vedtage andre hensigtsmæssige midlertidige foranstaltninger.

(2) I Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarerhygiejne⁽²⁾ fastsættes der generelle hygiejnebestemmelser for fødevarer gældende for ledere af fødevarer virksomheder. I Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004⁽³⁾ fastsættes der særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer; forordningen indeholder de bestemmelser, som finder anvendelse på råvarer, som må markedsføres og dermed anvendes ved fremstilling af mejeriprodukter. For så vidt disse bestemmelser angår, er mejeriprodukter forarbejdede produkter, der fremkommer ved forarbejdning af rå mælk eller ved en videre forarbejdning af sådanne forarbejdede produkter.

(3) I afsnit IX, kapitel I, del III, punkt 4, i bilag III til forordning (EF) nr. 853/2004 fastsættes de betingelser, som skal overholdes ved fremstilling og markedsføring af rå mælk. I henhold til disse bestemmelser må ledere af fødevarer virksomheder i mejerisektoren ikke markedsføre rå mælk, som indeholder restkoncentrationer af antibiotika, der overskrider de værdier, som er angivet i bilag I og III til Rådets forordning (EØF) nr. 2377/90 af 26. juni 1990 om en fælles fremgangsmåde for fastsættelse af maksimalgrænseværdier for restkoncentrationer af veterinærlægemidler i animalske levnedsmidler⁽⁴⁾.

(4) Mælk, som ikke overholder disse standarder, skal bortskaffes som et animalsk biprodukt i kategori 2, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1774/2002 af 3. oktober 2002 om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter, som ikke er bestemt til konsum⁽⁵⁾.

(5) For at overholde disse krav gennemfører ledere af fødevarer virksomheder i mejerisektoren hurtige screeningstest af mælk, før den markedsføres. Disse test tjener til at påvise forekomsten af restkoncentrationer af antibiotika og er udformet til at give positive resultater, når restkoncentrationen nærmer sig maksimalgrænseværdien, men de kvantificerer ikke den faktisk forekommende restkoncentration. Under sådanne forhold kan kun en test, som identificerer og kvantificerer restkoncentrationen af antibiotika påvise, at maksimalgrænseværdien ikke er overskredet. Hvis der ikke foretages en sådan verifikationstest, betragtes mælk, der ved screeningstesten giver et positivt resultat, som farlig.

(6) Under et kontrolbesøg, som Kommissionens Levnedsmiddel- og Veterinærkontor (LVK) foretog i Det Forenede Kongerige fra den 31. maj 2006 til den 13. juni 2006, blev det gentagne gange påvist, at rå mælk, som ikke overholdt hygiejnekravene, var blevet markedsført og sendt til en autoriseret virksomhed, som forarbejdede mejeriprodukter bestemt til konsum.

⁽¹⁾ EFT L 31 af 1.2.2002, s. 1. Senest ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 575/2006 (EUT L 100 af 8.4.2006, s. 3).

⁽²⁾ EUT L 139 af 30.4.2004, s. 1. Berigtiget i EUT L 226 af 25.6.2004, s. 3.

⁽³⁾ EUT L 139 af 30.4.2004, s. 55. Berigtiget i EUT L 226 af 25.6.2004, s. 22.

⁽⁴⁾ EUT L 224 af 18.8.1990, s. 1. Senest ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 1231/2006 (EUT L 225 af 17.8.2006, s. 3).

⁽⁵⁾ EFT L 273 af 10.10.2002, s. 1. Senest ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 208/2006 (EUT L 36 af 8.2.2006, s. 25).

- (7) Den 9. juni 2006 aflagde LVK besøg hos virksomheden Bowland Dairy Products Limited beliggende i Fulshaw Hoad Farm, Barrowford, Lancashire BB9 6RA (»Bowland«) autorisationsnummer UK PE 023. Ifølge Kommissionens oplysninger eksporterer virksomheden stort set hele sin produktion af skørost til andre medlemsstater.
- (8) Besøget afslørede, at de råvarer, der anvendtes til fremstilling af skørost, indeholdt rå mælk, som kom fra store mælkeindsamlere i Det Forenede Kongerige, og som var nedklassificeret, f.eks. på grund af forekomst af restkoncentrationer af antibiotika påvist efter screeningtest, blanding af mælk og vand, som skyldes, at rørene i mejerianlæggen var rengjort med rengørings- og desinfektionsmidler (»interface milk«), forurening med farvestoffer, overskydende varmebehandlet konsummælk i kartoner, som var taget tilbage fra detailvirksomheder. Ifølge virksomhedens dokumentation blev denne mælk skiftevis klassificeret som »tilbagetaget mælk«, »spildmælk«, mælk »uegnet til konsum« eller mælk ledsaget af analysecertifikater, hvori det var angivet, at mælken ikke opfyldte de gældende bestemmelser.
- (9) I forbindelse med besøget blev der endvidere påvist en anden aktivitet, nemlig vakuumpakning af ost, der hidrørte fra ikke-overensstemmende muggen ost, eller ost, som indeholdt fremmedlegemer såsom gummihandsker. Ifølge virksomhedens dokumentation blev sådant materiale skiftevis klassificeret som »affald«, »forurenede ost« eller »opfejning«.
- (10) Den 20. juni 2006 foretog United Kingdom Food Standards Agency (FSA) en audit. På daværende tidspunkt var virksomheden ikke i drift. Fremstillingen af skørost blev genoptaget den 26. juni 2006.
- (11) Efter besøget på stedet den 9. juni 2006 har Kommissionen gentagne gange over for myndighederne i Det Forenede Kongerige oplyst, at den pågældende praksis kan indebære en risiko for menneskers sundhed, ligesom Kommissionen ved flere lejligheder har drøftet de tekniske spørgsmål i forbindelse med dens vurdering af situationen med myndighederne. Blandt andet mødtes Kommissionen og Det Forenede Kongeriges myndigheder den 4. juli 2006 og afholdt en audiokonference den 18. juli 2006 for at drøfte disse spørgsmål. Endnu en audiokonference blev afholdt den 14. september 2006, som også havde deltagelse af repræsentanter for EF-referencelaboratoriet for restkoncentrationer af antibiotika. Som følge heraf underrettede Det Forenede Kongeriges myndigheder ved brev af 15. september 2006 Kommissionen om, at de havde revideret deres holdning til de pågældende test, hvilket foranledigede Kommissionen til at tro, at myndighederne ville tage de nødvendige forholdsregler. Det har de imidlertid ikke gjort.
- (12) LVK gennemførte et andet kontrolbesøg på Bowlands lokaliteter den 26 og 27. september 2006 for at kontrollere de nye driftsprocedurer, som var blevet indført efter det første LVK-kontrolbesøg og FSA's audit. LVK-inspektørerne noterede sig, at de kompetente myndigheder i Det Forenede Kongerige ikke siden den 26. juni 2006 havde udført kontrol på stedet for at afgøre, om de driftsmæssige betingelser, som var blevet meddelt Bowland, var overholdt. Ud over nye problemer, f.eks. den uhygiejniske måde at bryde mælkekartoner mekanisk op på, bekræftede besøget desuden, at anvendelsen af mælk, som ikke er i overensstemmelse med hygiejnekravene i fællesskabslovgivningen, stadig finder sted. Blandt andet modtager og anvender virksomheden stadig mælk, som ved testen forud for markedsføringen har vist sig at indeholde restkoncentrationer af antibiotika, uden at det er blevet påvist, at disse restkoncentrationer ikke overstiger de maksimalgrænseværdier, som er fastsat i forordning (EØF) nr. 2377/90.
- (13) I henhold til artikel 17, stk. 2, i forordning (EF) nr. 178/2002 skal medlemsstaterne håndhæve fødevarerelovgivningen samt overvåge og kontrollere, at lederne af fødevarer- og foderstofvirksomheder overholder de relevante krav i fødevarerelovgivningen i alle produktions-, tilvirknings- og distributionsled. Til det formål skal medlemsstaterne opretholde et offentligt kontrolsystem samt andre aktiviteter, der efter omstændighederne er berettigede, herunder udsendelse af officielle meddelelser om fødevarer- og fodersikkerhed og om eventuelle risici, samt overvågning af fødevarer- og fodersikkerheden og andre overvågningsaktiviteter omfattende alle produktions-, tilvirknings- og distributionsled.
- (14) Det fremgår klart af kendsgerningerne i denne sag, at Det Forenede Kongeriges myndigheder i flere omgange ikke har overholdt deres kontrolforpligtelse. Derfor agter Kommissionen inden for den nærmeste fremtid at indlede en overtrædelsesprocedure i henhold til EF-traktatens artikel 226. Kommissionen agter endvidere at ansøge om midlertidige foranstaltninger, som kan betragtes som nødvendige for snarest muligt at genoprette en tilstrækkelig kontrol med mejerisektoren gennem myndighederne i Det Forenede Kongerige.
- (15) Indtil da er det imidlertid nødvendigt, at Kommissionen træffer beredskabsforanstaltninger mod den umiddelbare og alvorlige risiko for menneskers sundhed, som den nuværende forekomst på Fællesskabets marked af produkter, der stammer fra Bowland, udgør.
- (16) Rå mælk, der indeholder restkoncentrationer af antibiotika, som overstiger fællesskabslovgivningens maksimalgrænseværdier, er uegnet til konsum og farlig, idet sådanne maksimalgrænseværdier er baseret på den type og mængde restkoncentrationer, der anses for ikke at udgøre en toksikologisk fare for menneskers sundhed. På grund af egenskaberne af de aktivstoffer, som anvendes i veterinærlægemidler, skal der ikke alene tages højde for stoffernes toksikologiske egenskaber

- i snæver forstand (f.eks. teratogene, mutagene eller carcinogene virkninger), men også for deres farmaceutiske egenskaber. Desuden er en betydelig andel (1-10 %) af befolkningen overfølsomme over for penicillin, andre antibiotika og metabolitter heraf og kan selv ved meget lave koncentrationer udvikle allergiske reaktioner (f.eks. hududslæt, nældefeber, astma eller anafylaktisk chok).
- (17) Ydermere giver antimikrobielt resistente zoonotiske bakterier, som er isoleret fra fødevarer, anledning til stigende bekymring for folkesundheden. Der er klare beviser for, at anvendelsen af antibiotika i dyr, der anvendes i fødevarerproduktionen, påvirker forekomsten af resistente bakterier i dyr og fødevarer, og at menneskers eksponering for disse resistente bakterier har skadelige følger for menneskers sundhed. Det er dokumenteret, at den hyppigste overførselsvej for resistente bakterier fra dyr, der anvendes i fødevarerproduktionen, til mennesker er gennem fødevarer.
- (18) En praksis som den, der benyttes af virksomheden Bowland med at anvende mælk, som ved testen forud for markedsføringen har vist sig at indeholde restkoncentrationer af antibiotika, uden at det er blevet påvist, at disse restkoncentrationer ikke overstiger de maksimalgrænseværdier, som er fastsat i forordning (EØF) nr. 2377/90, formodes at udgøre en alvorlig risiko for menneskers sundhed. Kemiske stoffer som antibiotika og metabolitter heraf elimineres ikke, uanset hvilken behandling der anvendes. Derfor vil der i produkter, som Bowland har forarbejdet med mælk, som indeholder sådanne stoffer, nødvendigvis forekomme restkoncentrationer, der udgør samme sikkerhedsrisiko.
- (19) Medlemsstaterne blev gjort opmærksom på dette problem ved flere lejligheder, bl.a. under møderne i Den Stående Komité for Fødevarer og Dyresundhed den 18. juli 2006 og den 18. september 2006 samt under et særligt arbejdsgruppemøde den 7. september 2006. Alle medlemsstater med undtagelse af Det Forenede Kongerige støttede Kommissionens vurdering.
- (20) Kommissionen meddelte ved brev af 4. oktober 2006 Bowland, at den havde til hensigt at forelægge et udkast til en beslutning på grundlag af artikel 53 i forordning (EF) nr. 178/2002 for Den Stående Komité for Fødevarer og Dyresundhed. Bowland svarede Kommissionen ved brev af 5. oktober og pr. e-mail dateret den 6. oktober. Heri forelagde virksomheden igen sin holdning til spørgsmålet om forekomst af restkoncentrationer af antibiotika i mælk og fremkom ikke med nye elementer, som kunne bevise, at den risiko, som de pågældende produkter udgør for folkesundheden, var forsvundet.
- (21) Derfor mener Kommissionen, især i lyset af resultaterne af det sidste LVK-kontrolbesøg den 26 og 27. september 2006 og i betragtning af, at produktet findes i adskillige medlemsstater, at risikoen ikke kan styres på tilfredsstillende vis, medmindre der træffes foranstaltninger, som omfatter hele Fællesskabet, herunder forbud mod markedsføring af de pågældende produkter. På grund af den alvorlige risiko for menneskers sundhed skal disse foranstaltninger finde anvendelse straks.
- (22) De foranstaltninger, som er fastsat i denne beslutning, vil blive revideret, så snart der foreligger nye oplysninger, som viser, at der ikke længere er nogen risiko for menneskers sundhed, navnlig på grundlag af foranstaltninger truffet af myndighederne i Det Forenede Kongerige.
- (23) Kommissionen vil overveje yderligere foranstaltninger, hvis det dokumenteres, at andre virksomheder anvender en lignende praksis.
- (24) Foranstaltningerne i denne beslutning er i overensstemmelse med udtalelse fra Den Stående Komité for Fødevarer og Dyresundhed —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Medlemsstaterne forbyder markedsføring af al skørost fremstillet af Bowland Dairy Products Limited, autorisationsnummer UK PE 23, beliggende i Fulshaw Hoar Farm, Barrowford, Lancashire BB9 6RA, og sporer, tilbageholder og bortskaffer alle resterende partier skørost, som stammer derfra.

Artikel 2

Denne beslutning er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 13. oktober 2006.

På Kommissionens vegne
Markos KYPRIANOU
Medlem af Kommissionen